

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M.N.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 sierpnia 2023 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w O.,
zawartego w postanowieniu z dnia 1 lutego 2023 r., sygn. akt II K 35/23,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

**uwzględnić wniosek i przekazać sprawę do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Ostródzie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2023 r., sygn. akt II K 35/23, Sąd Rejonowy w O. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie występują okoliczności, które mogą zasadnie stwarzać przekonanie o braku warunków do jej obiektywnego rozpoznania przez Sąd właściwy miejscowo. W uzasadnieniu wniosku podkreślono przede wszystkim, że oskarżonym subsydiarnym aktem oskarżenia o czyn z art. 231 § 1 k.k. i in. jest w tej sprawie X.X. – Prezes Sądu Rejonowego w O., zaś oskarżycielem subsydiarnym jest sędzia Sądu Rejonowego w O. – Y.Y. W ocenie tego Sądu, celem uniknięcia zarzutów o brak obiektywizmu i bezstronności przy rozpoznaniu sprawy, zasadne jest by nie była ona rozpoznawana przez Sąd Rejonowy w O..

Pierwotnie wniosek Sądu Rejonowego w O. został zarejestrowany pod sygn. akt IV KO 14/23. Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2023 r. Sąd Najwyższy w

sprawie o sygn. akt IV KO 14/23 uwzględnił wniosek i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostródzie. Jednocześnie w dniu 14 czerwca 2023 r. do Sądu Najwyższego został nadany (k. 169) wniosek pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego o wyłączenie od rozpoznania sprawy sędziego, któremu sprawa została przydzielona – SSN Ryszarda Witkowskiego. Pisemny wniosek wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 19 czerwca 2023 r. (k. 12). Postanowieniem z dnia 6 lipca 2023 r., sygn. akt IV KO 14/23, w trybie art. 41 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy wyłączył SSN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt IV KO 14/23 i w związku z powyższym, na podstawie art. 42 § 3 k.p.k., stwierdził bezskuteczność czynności dokonanych w sprawie o sygn. akt IV KO 14/23 z udziałem ww. Sędziego. W rezultacie wniosek Sądu Rejonowego w O. został ponownie zarejestrowany pod nową sygnaturą IV KO 61/23 i przydzielony do rozpoznania SSN Małgorzacie Wąsek-Wiaderek (k. 190 akt SN).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny, co doprowadziło do przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Ostródzie.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Należy zatem uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie pierwotnie właściwym do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21). Zasadniczym elementem „dobra wymiaru sprawiedliwości” w rozumieniu art. 37 k.p.k. jest bowiem potrzeba zapewnienia przeprowadzenia rzetelnego procesu karnego, który zakończy się w rozsądnym terminie i będzie prowadzony przed bezstronnym i obiektywnym sądem, gwarantującym prawidłową realizację praw

uczestników postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2023 r., V KO 60/23).

W tej konkretnej sprawie zachodzą szczególne okoliczności determinujące zmianę właściwości miejscowej Sądu. Po pierwsze, osobą bezpośrednio zainteresowaną rozstrzygnięciem postępowania – oskarżonym wskazanym w subsydiarnym akcie oskarżenia – jest sędzia Sądu właściwego, X.X., który jest jednocześnie Prezesem tego Sądu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że gdy sąd właściwy miejscowo miałby wydać orzeczenie, którego treścią są zainteresowani tak Prezes, jak i sędzia tego sądu, jest wysoce prawdopodobne, że pozostawienie sprawy w kognicji tego sądu prowadziłoby do pojawienia się, mających cechę racjonalności, opinii, podających w wątpliwość zdolność tego sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 29 kwietnia 2022 r., IV KO 31/22; 10 marca 2022 r., IV KO 18/22). Po drugie, oskarżycielem subsydiarnym w tej sprawie jest Y.Y., sędzia Sądu Rejonowego w O.. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że gdy pokrzywdzony w sprawie jest sędzią sądu właściwego do rozpoznania sprawy, należy uznać, iż spełniona jest przesłanka zastosowania instytucji z art. 37 k.p.k. (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r., III KO 3/07; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2006 r., III KO 32/06; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2001 r., II KO 61/01).

Powyższe okoliczności, związane z pełnieniem funkcji i sprawowaniem urzędu sędziego przez uczestników postępowania, są wystarczające do przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. Wskazując Sąd mający rozpoznać sprawę po przekazaniu, Sąd Najwyższy miał na względzie kryteria geograficzne i to, aby zmiana właściwości miejscowej nie utrudniała uczestnikom postępowania realizacji ich uprawnień procesowych.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]

(TM)

